

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.12.2005
COM(2005) 670 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων

{SEC(2005) 1683}

{SEC(2005) 1684}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων.....	4
1. Εισαγωγή.....	4
2. Ευρωπαϊκή πολιτική περιβάλλοντος και χρήση πόρων – προβλήματα και αντίστοιχη πολιτική.....	6
3. Ανταπόκριση προς τις προκλήσεις - ο στόχος της στρατηγικής.....	7
4. Αξιοποίηση του υφιστάμενου πλαισίου άσκησης πολιτικής: εφαρμογή της ιδέας του κύκλου ζωής στις υφιστάμενες πολιτικές	9
5. Νέες πρωτοβουλίες – τα θεμέλια για τα επόμενα 25 χρόνια	10
5.1. Δημιουργία του γνωστικού υπόβαθρου – ένα κέντρο δεδομένων για τους πολιτικούς ιθύνοντες ώστε να εμπλουτισθεί και βελτιωθεί το γνωστικό υπόβαθρο σχετικά με τη χρήση πόρων και τον περιβαλλοντικό της αντίκτυπο.....	10
5.2. Μέτρηση της συντελούμενης προόδου –ανάπτυξη δεικτών.....	11
5.3. Η εσωτερική διάσταση – τα κράτη μέλη και το Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου	12
5.4. Η παγκόσμια διάσταση –μια διεθνής επιτροπή για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων	13
6. Αναμενόμενες επιπτώσεις και αποτελέσματα.....	14
7. Διαδικασία αναθεώρησης	14

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ευρωπαϊκές οικονομίες εξαρτώνται από τους φυσικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών όπως τα ορυκτά, η βιομάζα και οι βιολογικοί πόροι, από τα περιβαλλοντικά μέσα όπως ο αέρας, το νερό και έδαφος, από τους πόρους ροής όπως η αιολική, η γεωθερμική, η παλιρροϊκή και η ηλιακή ενέργεια καθώς και από το χώρο (περιοχή εδάφους). Ανεξαρτήτως του κατά πόσον αξιοποιούνται για την παραγωγή προϊόντων ή ως καταβόθρες απορρόφησης των εκπομπών (έδαφος, αέρας και νερό), οι πόροι είναι καθοριστικής σημασίας για τη λειτουργία της οικονομίας και την ποιότητα της ζωής. Ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιούνται τόσο οι ανανεώσιμοι όσο και οι μη ανανεώσιμοι πόροι, καθώς και η ταχύτητα με την οποία γίνεται η εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πόρων έχουν ως αποτέλεσμα την ταχεία υποβάθμιση της ικανότητας του πλανήτη να αναγεννά τους πόρους και τις περιβαλλοντικές υπηρεσίες από τις οποίες εξαρτώνται η ευμάρεια και η οικονομική μας ανάπτυξη. Όπως αναφέρει και η πρόσφατη αξιολόγηση της χλιετίας για τα οικοσυστήματα¹ κατά τα τελευταία 50 χρόνια, ο άνθρωπος έχει μεταβάλει τα οικοσυστήματα ταχύτερα και σε μεγαλύτερη κλίμακα απ'ότι σε οιαδήποτε άλλη συγκρίσιμη περίοδο της ανθρώπινης ιστορίας ως επί το πλείστον για να αντιμετωπίσει την ταχέως αυξανόμενη ζήτηση για τρόφιμα, νερό, ξυλεία, ίνες και καύσιμα.

Εάν διατηρηθούν οι τρέχουσες συνήθειες χρήσης των πόρων στην Ευρώπη, θα συνεχιστούν η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η αποδυνάμωση των φυσικών πόρων. Το εν λόγω θέμα έχει παράλληλα παγκόσμια διάσταση. Η ΕΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από πόρους εκτός της Ευρώπης, γίνονται δε παγκοσμίως αισθητές οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της χρήσης των πόρων από την ΕΕ και τις υπόλοιπες μεγάλες οικονομικές δυνάμεις. Ταυτόχρονα, οι μεγενθυνόμενες οικονομίες του αναπτυσσόμενου κόσμου, όπως της Κίνας, της Ινδίας και της Βραζιλίας, αναλώνουν φυσικούς πόρους με ολοένα μεγαλύτερο ρυθμό. Εάν σε ολόκληρο τον κόσμο ακολουθούσαν τις παραδοσιακές συνήθειες κατανάλωσης, υπολογίζεται ότι εντός 20 ετών θα τετραπλασιαζόταν η παγκόσμια χρήση πόρων. Ο αρνητικός αντίκτυπος στο περιβάλλον θα ήταν στην περίπτωση αυτή ουσιώδης. Εναλλακτική δυνατότητα αποτελεί η υιοθέτηση συντονισμένης αντιμετώπισης και η προκαταβολική αναγνώριση της ανάγκης για στροφή σε συνήθειες χρήσης κατά πλέον αειφόρο τρόπο, οι οποίες μπορούν να αποφέρουν περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη στην Ευρώπη και παγκοσμίως.

Η πρόκληση που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι υπεύθυνοι για τη χάραξη των πολιτικών είναι πώς είναι δυνατόν να διευκολύνουν και να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν θα επιδεινωθεί η κατάσταση του

¹ Η αξιολόγηση των οικοσυστημάτων της χλιετίας, οικοσυστήματα και ευζωία του ανθρώπου: σύνθεση, Island Press, Washington, DC, 2005, σσ. 1-6 (<http://www.millenniumassessment.org/en/index.aspx>).

περιβάλλοντος. Δεν πρόκειται για ανταγωνιστικούς στόχους. Η αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων συμβάλλει στην ανάπτυξη. Η αναποτελεσματική χρήση πόρων και η υπέρμετρη εκμετάλλευση ανανεώσιμων πόρων αποτελούν μακροπρόθεσμους ανασχετικούς παράγοντες για την ανάπτυξη.

Η αειφόρος χρήση των πόρων, συμπεριλαμβανόμενης της βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης, είναι κατά συνέπεια καθοριστικής σημασίας συστατικό στοιχείο της μακροπρόθεσμης ευμάρειας τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Όντως, η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση² που εγκρίθηκε κατά την εαρινή Διάσκεψη Κορυφής το 2005 αποδίδει υψηλότετη προτεραιότητα στη βιωσιμότερη χρήση των φυσικών πόρων. Παράλληλα καλεί την ΕΕ να πρωτοπορήσει στους τομείς της βιωσιμότερης κατανάλωσης και παραγωγής στο επίπεδο της παγκόσμιας οικονομίας. Κατά συνέπεια η Ευρώπη χρειάζεται μακροπρόθεσμη στρατηγική η οποία να συνυπολογίζει τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της χρήσης των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της εξωτερικής διάστασης αυτών (όπως οι επιπτώσεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι συνέπειες στις αναπτυσσόμενες χώρες) κατά τη χάραξη πολιτικής. Η παρούσα θεματική στρατηγική σχετικά με την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων (εφεξής «η στρατηγική») αποτελεί την απάντησή μας στη συγκεκριμένη πρόκληση. Αυτό πρέπει να κριθεί σε συνάφεια με την πρόσφατη επανεξέταση της Στρατηγικής για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΣΑΑ)³, στην οποία και συμβάλλει.

Η στρατηγική αποδίδει έμφαση στη σημασία της ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών μελημάτων σε άλλες πολιτικές που επηρεάζουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη χρήση των φυσικών πόρων, δίχως εντούτοις να επιχειρεί την εφαρμογή ειδικών πρωτοβουλιών σε τομείς που καλύπτονται ήδη από πλήρως εδραιωμένες πολιτικές. Η στρατηγική χαράσσει αναλυτικό πλαίσιο με στόχο να εξασφαλιστεί ότι ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος λόγω της χρήσης των πόρων λαμβάνεται πάντοτε δεόντως υπόψη κατά τη χάραξη των δημόσιων πολιτικών. Εάν εφαρμοστεί η εν λόγω προσέγγιση θα συμβάλει ώστε οι ευρωπαϊκές οικονομίες να καταλήξουν σε μία κατάσταση κατά την οποία οι αναπτυξιακοί στόχοι να επιτυγχάνονται χρησιμοποιώντας αποτελεσματικότερα τους φυσικούς πόρους, δίχως περαιτέρω υποβάθμιση του υποβάθρου των φυσικών πόρων.

2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΠΟΡΩΝ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η χρήση των πόρων έχει αποτελέσει θέμα συζητήσεων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής περιβάλλοντος κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια. Λόγω των πρώτων πετρελαϊκών κρίσεων στη δεκαετία του 1970 κατέστη αντικείμενο μείζονος προβληματισμού η σπανιότητα των πόρων και τα όρια της οικονομικής ανάπτυξης. Ωστόσο, όπως ήδη αναφέρθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής «σχετικά με τη θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων»⁴, το πρόβλημα της σπανιότητας αποδείχθηκε λιγότερο σοβαρό για το περιβάλλον από όσο είχε

---

² COM(2005) 141.

³ COM(2001) 264 και COM(2005) 658.

⁴ COM(2003) 572.

αρχικά υποτεθεί. Τα ορυκτά καύσιμα δεν εξαντλήθηκαν και η αγορά, μέσω του μηχανισμού της διαμόρφωσης των τιμών, κατόρθωσε να ρυθμίσει τα θέματα σπανιότητας. Η χρήση πολλών μετάλλων και ορυκτών μειώθηκε λόγω τεχνολογικών αλλαγών και όχι εξαιτίας του περιορισμού των αποθεμάτων. Ωστόσο, η ταχέως αυξανόμενη ζήτηση και οι συμφορήσεις προσφοράς μπορούν να προκαλέσουν οξύτατα οικονομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως απέδειξαν οι πρόσφατες αυξήσεις των τιμών για πολλές πρώτες ύλες.

Εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα η καταστροφή των φυσικών πόρων. Αρχικά οι περιβαλλοντικές πολιτικές εστιάζονταν στα εμφανή προβλήματα από τις εκπομπές και τα απόβλητα – μειώνοντας τη ρύπανση από τις “σημειακές πηγές” όπως τα εργοστάσια και οι θερμοηλεκτρικοί σταθμοί. Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν προς την κατεύθυνση αυτή στέφθηκαν από επιτυχία. Βελτιώθηκε η ποιότητα του αέρα και του νερού. Ένα μεγαλύτερο ποσοστό αποβλήτων υποβάλλεται σε ανακύκλωση και μικρότερες ποσότητες καταλήγουν στους χώρους υγειονομικής ταφής. Από την ανάλυση των κατηγοριών υλικών και αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγών και των εξαγωγών, προκύπτει ότι κατά τα τελευταία 20 χρόνια, η συνολική κατανάλωση ανά κάτοικο παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητη στην ΕΕ και ανέρχεται σε 16 τόνους ετησίως, ενώ η αντίστοιχη οικονομική ανάπτυξη κατά την ίδια περίοδο ανήλθε σε 50%. Αυτό σημαίνει ότι η Ευρώπη έχει ουσιαστικά βελτιώσει τις επιδόσεις της στον τομέα της αποτελεσματικής αξιοποίησης των υλικών. Ωστόσο, παρά τις προαναφερόμενες βελτιώσεις, συχνά η αύξηση της παραγωγής υπερκέρασε όλα τα συνολικά οφέλη από τις βελτιώσεις όσον αφορά το περιβάλλον ή την αποτελεσματική χρήση των πόρων και οι ασκούμενες πολιτικές αποδείχθηκε ότι δεν επαρκούσαν για να αναστραφούν βασικές μη βιώσιμες τάσεις τόσο στην Ευρώπη όσο και παγκόσμια.

Για να μπορέσει η περιβαλλοντική πολιτική να έχει περισσότερες επιπτώσεις στην αναστροφή των προαναφερόμενων μη βιώσιμων τάσεων, όσον αφορά την περιστολή της περιβαλλοντικής υποβάθμισης και τη διαφύλαξη των βασικών υπηρεσιών που παρέχουν οι φυσικοί πόροι, θα πρέπει να υπερβεί τον έλεγχο των εκπομπών και των αποβλήτων. Είναι απαραίτητο να αναπτυχθούν μέσα προσδιορισμού των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων λόγω της ανάλωσης υλικών και ενέργειας καθόλη τη διάρκεια των κύκλων ζωής (που συχνά αναφέρεται ως η προσέγγιση από την *κούνια του μωρού μέχρι το μνήμα*) και να προσδιοριστεί η αντίστοιχη σημασία τους. Αυτή η κατανόηση των παγκόσμιων και σφαιρικών επιπτώσεων κατά μήκος της προαναφερόμενης αιτιοκρατικής αλυσίδας χρειάζεται για να στοχοθετηθούν τα επιμέρους πολιτικά μέτρα ώστε να είναι τα αποδοτικότερα για το περιβάλλον και αποτελεσματικότερα συγκριτικά με το κόστος τους, για τις δημόσιες αρχές και τους οικονομικούς παράγοντες.

Επίσης δεν αρκεί να εξετάζονται οι κύκλοι ζωής δίχως να λαμβάνονται υπόψη τα γεωγραφικά δεδομένα. Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, στο πλαίσιο μιας παγκόσμιας οικονομίας στην οποία η Ευρώπη συμμετέχει ενεργά, η διαμόρφωση των πολιτικών βάσει άρτιας ενημέρωσης προϋποθέτει γνώση του τρόπου με τον οποίο μετακινούνται οι πόροι ανά την παγκόσμια οικονομία, των αιτίων της εν λόγω μετακίνησης και των συνεπειών της εξόρυξης και της χρήσης των πόρων.

Το Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον⁵ (Έκτο ΠΔΠ) αναγνώρισε το θέμα αυτό, ζητώντας την κατάστρωση μιας “*θεματικής στρατηγικής για την αειφόρο χρήση και τη διαχείριση των πόρων ...*” Η εν λόγω στρατηγική, που βασίζεται στην ανάλυση της χρήσης των πόρων στο εσωτερικό της ΕΕ και των υφιστάμενων αναλυτικών και πολιτικών πλαισίων, εκπονήθηκε μετά από στενές διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους παράγοντες⁶.

Η στρατηγική αναπτύσσει περαιτέρω μια προσέγγιση που εξασφαλίζει τη βελτίωση της απόδοσης των καταβαλλόμενων προσπαθειών για την περιβαλλοντική προστασία. Στα ανωτέρω εντάσσεται η εστίαση των πεπερασμένων μέσων των κυβερνητικών και οικονομικών παραγόντων στα μείζονα περιβαλλοντικά προβλήματα.

3. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ - Ο ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η στρατηγική προσέγγιση για την επίτευξη βιωσιμότερης χρήσης των φυσικών πόρων αναμένεται συν τω χρόνω να οδηγήσει στη βελτίωση του βαθμού απόδοσης των πόρων με παράλληλη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη χρήση γης ώστε οι συνολικές βελτιώσεις στο περιβάλλον να συνοδεύονται από οικονομική ανάπτυξη. Συνολικός στόχος είναι κατά συνέπεια η **μείωση του αρνητικού αντίκτυπου της χρήσης των φυσικών πόρων στο πλαίσιο μιας αυξανόμενης οικονομίας** – μία έννοια που συχνά αναφέρεται ως αποσύνδεση⁷. Στην πράξη αυτό σημαίνει μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου ανά μονάδα χρήσης πόρων βελτιώνοντας παράλληλα τη συνολική παραγωγικότητα των πόρων (σε όλη την οικονομία της ΕΕ). Για τους ανανεώσιμους πόρους κάτι ανάλογο σημαίνει επίσης διατήρηση κάτω από το επίπεδο της υπερεκμετάλλευσης.

Για να επιτευχθεί ο ανωτέρω στόχος, η στρατηγική περιλαμβάνει δράσεις:

- βελτίωσης της κατανόησης και των γνώσεων στον τομέα της χρήσης των πόρων ανά την Ευρώπη, του αρνητικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου και της σημασίας της τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και ανά την υφήλιο,
- ανάπτυξης μεθόδων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις συντελούμενες προόδους στην ΕΕ, τα κράτη μέλη και τους επιμέρους οικονομικούς τομείς,
- ανάπτυξης και εφαρμογής στρατηγικών προσεγγίσεων και διαδικασιών τόσο σε οικονομικούς τομείς όσο και στα κράτη μέλη καθώς και ενθάρρυνσής τους για περαιτέρω ανάπτυξη συναφών σχεδίων και προγραμμάτων και
- περαιτέρω ευαισθητοποίησης των εμπλεκόμενων και των πολιτών για τις σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις λόγω της χρήσης πόρων.

⁵ Απόφαση αριθ. 1600/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2002 για τη θέσπιση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (ΕΕ L 242 της 10.9.2002, σ. 1).

⁶ <http://www.europa.eu.int/comm/environment/natres/index.htm>

⁷ Χαρακτηριστικό παράδειγμα της διαδικασίας αποσύνδεσης της παραγωγικότητας των πόρων βλέπε παράρτημα 1.

Με την εν λόγω στρατηγική θα καταστεί δυνατό να διατίθεται ευχερέστερα και πιο συντονισμένα η γνώση σχετικά με τη χρήση πόρων στην οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν και άλλες πρωτοβουλίες, όπως η INSPIRE⁸, οι οποίες και θα τύχουν αξιοποίησης όπως ενδείκνυται. Αυτό θα επιτρέψει τον εντοπισμό των σοβαρότερων περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τις χρήσεις τους καθώς και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων για την εκτόνωση των εν λόγω προβλημάτων.

Συχνά θα απαιτηθεί να καταβληθούν προσπάθειες σε τομείς που δεν αφορούν την πολιτική περιβάλλοντος. Η προτεινόμενη προσέγγιση θα ενισχύσει τη διαμόρφωση των πολιτικών σε όλα τα επίπεδα (Ευρωπαϊκής Ένωσης, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό). Η καλύτερη κατανόηση των περιβαλλοντικών αντικτύπων της χρήσης των πόρων καθόλη τη διάρκεια ζωής προϊόντων και υπηρεσιών θα επιτρέψει στους αρμόδιους για τη χάραξη των πολιτικών να ιεραρχήσουν ορθότερα τις επιμέρους προτεραιότητες και να επικεντρωθούν σε τομείς που μπορεί πραγματικά να κάνουν τη διαφορά.

Πρόκειται για μακροπρόθεσμη διαδικασία και κατά συνέπεια προτείνεται χρονικός ορίζοντας 25 ετών. Εν προκειμένω απαιτείται συνδυασμένη ανάληψη δράσης σε διαφορετικά επίπεδα διακυβέρνησης και από ποικίλους παράγοντες. Συνεπάγεται την πλέον εύρυθμη λειτουργία των πολιτικών, μεταξύ άλλων ενισχύοντας τη διάσταση που αφορά τη χρήση των πόρων, κατάλληλα και αναπτύσσοντας σειρά νέων πρωτοβουλιών ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι επιπτώσεις από τη χρήση των πόρων καθόλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής θα συνυπολογίζονται πάντοτε κατά τη διαμόρφωση των πολιτικών.

Σε αυτό το αρχικό στάδιο, η στρατηγική δεν καθορίζει ποσοτικούς στόχους για «την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων και τη μειωμένη χρήση τους» όπως προέβλεπε το Έκτο ΠΔΠ επειδή κάτι ανάλογο είναι αδύνατο να γίνει σήμερα βάσει των διαθέσιμων γνώσεων και της κατάστασης στην οποία βρίσκεται η ανάπτυξη των δεικτών. Ούτε τα βασικά δεδομένα ούτε οι δείκτες επιτρέπουν τον ορισμό στόχων που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν σαφώς το σκοπό της μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο πλαίσιο μίας αυξανόμενης οικονομίας. Εντούτοις η στρατηγική θέτει σε κίνηση μία διαδικασία σύμφωνα με την οποία κάτι ανάλογο θα ήταν δυνατόν κατά τα επόμενα πέντε ή δέκα χρόνια.

4. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΣΚΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η προτεινόμενη προσέγγιση θα εφαρμοστεί σε όλες τις ήδη υφιστάμενες και νεοεμφανιζόμενες περιβαλλοντικές πολιτικές (βλέπε παράρτημα 2). Οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη χρήση των πόρων έχουν ήδη ληφθεί υπόψη σε πολλές από αυτές τις πολιτικές και θα συνυπολογίζονται συστηματικά στο μέλλον. Η περιβαλλοντική πολιτική αποδίδει ολοένα και μεγαλύτερη έμφαση στις ολοκληρωμένες προσεγγίσεις και τις διασυνδέσεις μεταξύ των περιβαλλοντικών μέσων (αέρας, νερό, έδαφος) καθώς και στην ανάπτυξη πολιτικών για διατομεακά περιβαλλοντικά θέματα που αποδίδουν μεγαλύτερη προσοχή στην αειφόρο χρήση

---

⁸ SEC(2004) 980 ; <http://www.ec-gis.org/inspire/>

πόρων (π.χ. αλλαγή του κλίματος, βιοποικιλότητα κλπ.). Η θεματική στρατηγική για την πρόληψη και την ανακύκλωση των αποβλήτων απηχεί ιδιαίτερα το συγκεκριμένο τρόπο σκέψης που βασίζεται στον κύκλο ζωής υπηρεσιών και προϊόντων .

Έχουν αναπτυχθεί μη νομοθετικές προσεγγίσεις όπως η Ολοκληρωμένη Πολιτική Προϊόντων⁹ (IPP - ΟΠΠ) με ειδικό στόχο τη μείωση του αρνητικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου των προϊόντων καθόλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, της χρήσης και της τελικής διάθεσης. Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για την Τεχνολογία¹⁰ (ETAP - ΕΠΔΤ) έχει επίσης εντοπίσει πολλούς τρόπους μείωσης των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής και της κατανάλωσης, μέσω της χρήσης των περιβαλλοντικών τεχνολογιών.

Η ιδέα του κύκλου ζωής μπορεί να εφαρμοστεί επωφελώς σε διάφορα πεδία άσκησης πολιτικής. Όλες οι εν λόγω πολιτικές επηρεάζουν τη χρήση των πόρων και ως εκ τούτου θα πρέπει να ενσωματώνουν συντονισμένα περαιτέρω θέματα χρήσης πόρων καθώς και τις αρνητικές επιπτώσεις τους. Για παράδειγμα, στον τομέα των μεταφορών η Λευκή Βίβλος για την ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών¹¹ όρισε ως στόχο τη στροφή προς μέσα μεταφορών φιλικά για το περιβάλλον και στον τομέα της ενέργειας προτάθηκαν μέτρα για τον κύριο τομέα ενεργειακής κατανάλωσης (ιδίως κτίρια και μεταφορές), τα οποία με την εφαρμογή τους θα οδηγήσουν σε σημαντικές βελτιώσεις στον τομέα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Με τις πρόσφατες ρυθμίσεις στους τομείς ορισμένων πολιτικών, ιδίως μάλιστα στην αλιεία και τη γεωργία, συντελέστηκαν σοβαρότατες πρόοδοι όσον αφορά τον συνυπολογισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της χρήσης των πόρων. Όντως, η Στρατηγική για την Αειφόρο Ανάπτυξη εγκρίθηκε με σκοπό να ικανοποιηθεί αυτή η ανάγκη χάραξης συνεπών πολιτικών στα επιμέρους οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά πεδία.

Η Επιτροπή προτίθεται να αναπτύξει τομεακές πρωτοβουλίες για ειδικούς οικονομικούς τομείς στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση, παράλληλα με τις πρωτοβουλίες που αναφέρονται στην πρόσφατη ανακοίνωσή της για τη βιομηχανική πολιτική¹². Αυτό θα μπορούσε να συμβάλει όχι μόνο στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και των συνολικών επιδόσεων αλλά και στη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών συνεπειών. Η επιδίωξη υψηλότερης οικολογικής αποδοτικότητας μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως κίνητρο για την καινοτομία, την αναβάθμιση της παραγωγικότητας και κατά συνέπεια της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης (βλέπε παράρτημα 4).

Οι ολοκληρωμένες μελέτες επιπτώσεων της Επιτροπής, στις οποίες εξετάζονται οι οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις διαφορετικών πολιτικών επιλογών των για διατύπωση μειζόνων πολιτικών προτάσεων θα αποτελέσουν σημαντικό μέσο για την εφαρμογή της ιδέας του κύκλου ζωής¹³. Σε εθνικό επίπεδο,

---

⁹ COM(2003) 302.

¹⁰ COM(2004) 38.

¹¹ COM (2001) 370.

¹² COM(2005) 474.

¹³ COM(2002) 276.

τα κράτη μέλη δύνανται να χρησιμοποιήσουν τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων¹⁴ καθώς και των περιβαλλοντικών αξιολογήσεων στρατηγικού χαρακτήρα¹⁵ για τη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών συνεπειών από τη χρήση πόρων στο πλαίσιο επιμέρους έργων ή σχεδίων, προγραμμάτων και πολιτικών.

5. ΝΕΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ – ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ 25 ΧΡΟΝΙΑ

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή εφαρμογή της παρούσας στρατηγικής αποτελεί η ανάληψη νέων πρωτοβουλιών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης – στο επίπεδο της ΕΕ, σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο.

Προς τούτο απαιτείται σε επίπεδο ΕΕ συντονισμένη προσπάθεια για να δημιουργηθεί το απαραίτητο γνωστικό υπόβαθρο, να αναπτυχθούν δείκτες που να είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν κατά το διάλογο σχετικά με τη διαμόρφωση των πολιτικών και να εγκαινιαστούν τομεακά προγράμματα δράσης με τους οικονομικούς φορείς εκμετάλλευσης. Επειδή η ανάλυση πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ιδιαίτερα παγκόσμια σημασία είναι απαραίτητο οι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση να λαμβάνουν το δεδομένο αυτό υπόψη και να δημιουργηθεί ένα διεθνές φόρουμ εμπειρογνομόνων το οποίο να εξετάσει τις παγκόσμιες πτυχές της χρήσης των πόρων και τις αντίστοιχες αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

5.1. Δημιουργία του γνωστικού υπόβαθρου – ένα κέντρο δεδομένων για τους πολιτικούς ιθύνοντες ώστε να εμπλουτισθεί και βελτιωθεί το γνωστικό υπόβαθρο σχετικά με τη χρήση πόρων και τον περιβαλλοντικό της αντίκτυπο

Σε ορισμένες περιπτώσεις σπανίζουν ιδιαίτερα οι πληροφορίες σχετικά με τις πολύπλοκες αιτιοκρατικές σχέσεις από τις οποίες εξαρτώνται η διάχυτη ρύπανση και η χρήση των πόρων. Σήμερα, οι πολιτικοί ιθύνοντες δεν διαθέτουν άμεσα προσπελάσιμες και χρησιμοποιήσιμες πληροφορίες. Διάφοροι φορείς παροχής δεδομένων και πληροφοριών – στους κόλπους της ΓΔ Eurostat, του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΓΔ JRC) και της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας (ΓΔ RTD) της Επιτροπής, καθώς και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), του Εκτελεστικού Οργανισμού για την ευφυή Ενέργεια, εθνικών ινστιτούτων, πανεπιστημίων και εμπορικών κύκλων - συμμετέχουν στην ανάλυση της χρήσης των πόρων. Ωστόσο, η ανταλλαγή πληροφοριών δεν είναι πάντοτε η βέλτιστη δυνατή.

Τα κενά και οι αλληλεπικαλύψεις δείχνουν ότι υπάρχει ανάγκη για ένα κέντρο δεδομένων σχετικά με τους φυσικούς πόρους, έναν πρωτοπόρο ή κεντρικό φορέα ο οποίος να λειτουργεί ως “κόμβος πληροφοριών” και να συγκεντρώνει όλα τα διαθέσιμα, σχετικά στοιχεία, τα οποία να παρακολουθούνται και να αναλύονται παρέχοντας τοιούτοτρόπως πληροφορίες σχετικά με τις επιμέρους πολιτικές στους αρμόδιους για τη λήψη αποφάσεων. Συγκεντρώνοντας τα ήδη υφιστάμενα βασικά δεδομένα, τις γνώσεις, την επιστημονική εμπειρογνομοσύνη και τις δυνατότητες

¹⁴ Οδηγία του Συμβουλίου 85/337/ΕΟΚ της 27ης Ιουνίου 1985 για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως τροποποιήθηκε.

¹⁵ Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων

δικτύωσης από τους προαναφερθέντες φορείς παροχής τους, η Επιτροπή θα ικανοποιήσει το αίτημα του Συμβουλίου Περιβάλλοντος για βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών με την ανάπτυξη στρατηγικής ευρωπαϊκής δυναμικότητας σχετικά με τη συγκέντρωση και την αποθεματοποίηση γνώσεων όσον αφορά τη χρήση των πόρων, τον αντίκτυπο και την αξιολόγηση των αντίστοιχων πολιτικών, ώστε να αποφασιστεί ποιες επιπτώσεις θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και να διαμορφωθούν εναλλακτικές δυνατότητες σχετικά με τον τρόπο που μπορούν να περιοριστούν στο πλαίσιο μίας αυξανόμενης οικονομίας¹⁶.

Παράλληλα, οι φορείς παροχής πληροφοριών θα κληθούν να διαδραματίσουν επίσης ρόλο σχετικά και με άλλα στοιχεία της στρατηγικής: όπως για παράδειγμα η ανάπτυξη και η εδραίωση κατάλληλων δεικτών μέτρησης της συντελούμενης προόδου της στρατηγικής, η παροχή αρωγής στα κράτη μέλη όσον αφορά την ανάπτυξη των συγκεκριμένων σχεδίων δράσης που είναι απαραίτητα για να πραγματοποιηθούν οι στόχοι της στρατηγικής, η υποστήριξη της Διεθνούς Επιτροπής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της και η σύνταξη ανά πενταετία, αρχής γενομένης το 2010, της έκθεσης για την επικρατούσα κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής, που θα πρέπει να τροφοδοτεί τη διαδικασία επανεξέτασης εκ μέρους της Επιτροπής.

Η έρευνα και η ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς, του ευρωπαϊκού, του εθνικού και του επιπέδου των βιομηχανικών προγραμμάτων και έργων μπορούν να διαδραματίσουν πολυσχιδείς ρόλους όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της στρατηγικής. Το Έβδομο Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα¹⁷ θα αποδώσει μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη των απαραίτητων εργαλείων για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων.

5.2. Μέτρηση της συντελούμενης προόδου –ανάπτυξη δεικτών

Οι προσπάθειες για την πραγμάτωση των στόχων της στρατηγικής προϋποθέτουν ότι θα υφίσταται δυνατότητα να μετρώνται δεόντως οι συντελούμενες πρόοδοι και ότι αντίστοιχες πληροφορίες θα διατίθενται στους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής και τους πολίτες. Είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί περαιτέρω δέσμη δεικτών, αξιοποιώντας το ουσιαστικό έργο που έχει ήδη πραγματοποιηθεί στους τομείς των περιβαλλοντικών ελέγχων, των ελέγχων της ροής των υλικών και των απογραφών που βασίζονται στον κύκλο ζωής προϊόντων και υπηρεσιών. Έως το 2008, η Επιτροπή θα αναπτύξει:

- δείκτες για τη μέτρηση της προόδου όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και την παραγωγικότητα κατά τη χρήση φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανόμενης της ενέργειας,
- ειδικούς δείκτες για τους πόρους, που να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις έχουν αποσυνδεθεί από τη χρήση των πόρων και

---

¹⁶ Συμπεράσματα του Συμβουλίου (Περιβάλλοντος) κατά τη συνεδρίαση της 28ης Ιουνίου 2004 (έγγρ. 10988/04 της 1.7.2004).

¹⁷ COM(2005) 119.

- συνολικό δείκτη μέτρησης της προόδου όσον αφορά τη μείωση της οικολογικής πίεσης που ασκείται λόγω της χρήσης των πόρων στην ΕΕ (δείκτης οικολογικής αποτελεσματικότητας).

Στην ιδανική περίπτωση, όλοι οι δείκτες θα είναι κατά το δυνατόν συγκεντρωτικοί, ευνόητοι και θα βασίζονται στο έργο που έχει ήδη επιτελεσθεί στα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς (βλέπε παράρτημα 3). Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί ανάλογος συνολικός χαρακτήρας, (για παράδειγμα λόγω μεθοδολογικών ή τεχνικών δυσχερειών) τα υποκείμενα «καλάθια» θα χρησιμοποιηθούν αντ' αυτού για τη μέτρηση της προόδου όσον αφορά την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων¹⁸. Οι δείκτες θα συμβάλουν επίσης στον εντοπισμό χρήσεων φυσικών πόρων στις οποίες οφείλονται κατ'εξοχήν οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Παράλληλα θα συνεισφέρουν στην ιεράρχηση των πολιτικών κατά τη διαμόρφωσή τους, ιδίως για τον καθορισμό των τομέων που θα πρέπει να καλυφθούν κατά την ανάπτυξη τομεακών πρωτοβουλιών. Σε ένα αρχικό στάδιο, η Επιτροπή θα βασιστεί στα προκαταρκτικά αποτελέσματα των ήδη υφιστάμενων μελετών.

5.3. Η εσωτερική διάσταση – τα κράτη μέλη και το Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου

Πολλές από τις ενέργειες για την υλοποίηση της παρούσας στρατηγικής ενδείκνυνται για εκτέλεση σε εθνικό επίπεδο. Εκτός της γεωργίας και της αλιείας, πολλές πολιτικές για τους φυσικούς πόρους δεν εμπίπτουν στο πεδίο των αποκλειστικών αρμοδιοτήτων της Κοινότητας. Τα κράτη μέλη διαθέτουν ορισμένα πολιτικά μέσα, π.χ. οικονομικά μέσα, που θα ήταν δύσκολο να χρησιμοποιηθούν σε κοινοτικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης αρμοδιότητες για τα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα, βρίσκονται δε σε καλύτερη θέση όσον αφορά την άσκηση πολιτικών κατανάλωσης με στόχο την αλλαγή παγιωμένων συμπεριφορών.

Η Επιτροπή προτείνει έκαστο κράτος μέλος της ΕΕ να αναπτύξει εθνικά μέτρα και προγράμματα σχετικά με την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής. Τα εν λόγω μέτρα και προγράμματα επιβάλλεται να εστιάζονται στη χρήση των πόρων με τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Τα κράτη μέλη οφείλουν επίσης να περιλάβουν μηχανισμούς για την παρακολούθηση των προόδων και, κατά το δυνατόν, την ανάπτυξη στόχων. Στο παράρτημα 5 αναφέρονται ορισμένα μέτρα των οποίων η λήψη θα μπορούσε να εξεταστεί από τα κράτη μέλη.

Για να διευκολυνθεί η διαμόρφωση αναλόγων εθνικών μέτρων, η Επιτροπή θα δημιουργήσει φόρουμ υψηλού επιπέδου το οποίο θα απαρτίζεται από ανώτερους υπαλλήλους υπεύθυνους για την ανάπτυξη της πολιτικής φυσικών πόρων στα κράτη μέλη, εκπροσώπους της Επιτροπής και, αν κρίνεται ενδεδειγμένο, οργανισμών καταναλωτών, περιβαλλοντικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, βιομηχανικών και ακαδημαϊκών κύκλων και άλλων εμπλεκόμενων παραγόντων που έχουν ειδικό συμφέρον ή συγκεκριμένη εμπειρογνομοσύνη στα υπό εξέταση θέματα.

Παράλληλα, η Επιτροπή θα εντοπίσει τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη και θα ήταν σκόπιμο να εφαρμοστούν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα καλέσει

¹⁸

Παραδείγματα υποκείμενων δεικτών είναι οι εκπομπές CO₂, NO_x και SO₂, η αύξηση του δομημένου εδάφους, η ρύπανση του νερού, η υπέρβαση κρίσιμων φορτίων ρύπανσης, κλπ.

τα κράτη μέλη να εντοπίσουν τα περιβαλλοντικά προβλήματα που θεωρούν ότι θα ήταν δυνατόν να αντιμετωπιστούν με τη χρήση μέσων που βασίζονται στην αγορά, και για τη χρήση των οποίων θεωρείται εμπόδιο η έλλειψη συντονισμένης δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Η χρήση μέσων τα οποία να βασίζονται στην αγορά κατά τη διαχείριση φυσικών πόρων θα εξεταστεί ιδιαίτερα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου καθώς και κατά τη διαδικασία επανεξέτασης της παρούσας στρατηγικής που περιγράφεται στο κεφάλαιο 7.

5.4. Η παγκόσμια διάσταση – μια διεθνής επιτροπή για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων

Σε διεθνές επίπεδο αποδίδεται ολοένα και μεγαλύτερη προσοχή στη χρήση των πόρων¹⁹. Ιδίως ο ΟΟΣΑ έχει θεσπίσει ως στόχο την αποσύνδεση περιβαλλοντικών πιέσεων και οικονομικής ανάπτυξης²⁰. Ο ΟΟΣΑ/Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας έχει επίσης δημοσιεύσει μια από κοινού μελέτη του οργανισμού²¹ σχετικά με τη Φορολογική Μεταρρύθμιση Περιβαλλοντικής σκοπιμότητας (EFR), στην οποία υπογραμμίζεται ο τρόπος κατά τον οποίο η EFR μπορεί να συμβάλει στην πλέον αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων και δίνονται χρήσιμες οδηγίες για δράση.

Επιπλέον, με βάση το μέσο DCECI²², η Επιτροπή θα προτείνει, ήδη από το 2007, ένα θεματικό πρόγραμμα για το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας.

Τέλος, στην Παγκόσμια Διάσκεψη για την Αειφόρο Ανάπτυξη του 2002, όλες οι χώρες δεσμεύτηκαν να τροποποιήσουν τις μη βιώσιμες συνήθειες κατανάλωσης και παραγωγής.

Για να συγκεντρωθεί και διατηρηθεί αυτή η εστίαση, στην παρούσα ανακοίνωση προτείνεται η δημιουργία μιας διεθνούς επιτροπής για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων σε συνεργασία με το UNEP (ΠΗΕΠ- Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον) και δυνητικώς με άλλους διεθνείς εταίρους και πρωτοβουλίες, π.χ. τον Οργανισμό των ΗΕ για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη (UNIDO) και τη Διεθνή Οργάνωση Ενέργειας (IEA). Η εν λόγω επιτροπή θα αξιολογεί και παρέχει πληροφορίες σχετικά με παγκόσμιες πτυχές της χρήσης των πόρων και των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων. Η επιτροπή (βλέπε παράρτημα 6):

- θα παρέχει ανεξάρτητες συμβουλές στην Επιτροπή όσον αφορά τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της χρήσης των φυσικών πόρων σε παγκόσμιο πλαίσιο, σταθμίζοντας επίσης τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις·
- θα συμβάλλει στη δημιουργία του απαραίτητου γνωστικού υπόβαθρου και στην παρακολούθηση της συντελούμενης προόδου·
- θα αναπτύσσει συγκριτικούς δείκτες αξιολόγησης της αειφορίας για δραστηριότητες όπως η εξόρυξη, η συγκομιδή, η μεταφορά και η αποθήκευση

¹⁹ Για την Ιαπωνία βλέπε <http://www.env.go.jp/en/pol/wemj/outline.pdf> και για την Κίνα <http://eng.cciced.org/cn/company/Tmxxb143/card143.asp?lmid=5209&siteid=1&tmid=320&flbh=143>.

²⁰ “Η περιβαλλοντική στρατηγική κατά την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα”, ΟΟΣΑ, 16 Μαΐου 2001.

²¹ Με εισηγήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, DFID, της Επιτροπής και ορισμένων άλλων οργανισμών.

²² Αναπτυξιακή Συνεργασία και Μέσο Οικονομικής Συνεργασίας.

υλικών και προϊόντων από το χώρο εκτός της ΕΕ, ώστε να περιλαμβάνονται όχι μόνο ποιοτικά πρότυπα για τα υλικά, αλλά επίσης και ποιοτικά πρότυπα για την παραγωγή, συνεκτιμώντας τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα·

- θα συμβουλεύει τις αναπτυσσόμενες χώρες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αναπτύξουν το δυναμικό τους για να αξιολογούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της χρήσης φυσικών πόρων εκ μέρους τους καθώς και των πολιτικών διαχείρισης των πόρων (εν συνεχεία θα πρέπει να εφαρμόζονται ως μέρος προγραμμάτων συνεργασίας με τρίτες χώρες)·
- θα παρέχει συμβουλές σχετικά με τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο της χρήσης των φυσικών πόρων στο ευρύτερο πλαίσιο της υφελίου, π.χ. ως μέρος πρωτοβουλιών υπό την αιγίδα του UNEP στον τομέα της αειφόρου παραγωγής και κατανάλωσης.

6. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η εφαρμογή της εν λόγω στρατηγικής θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την οικολογικά αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων καθώς και τη διαμόρφωση κινήτρων υπέρ της στροφής σε πιο αειφόρες συνήθειες παραγωγής και κατανάλωσης. Αυτό θα έχει θετικές επιπτώσεις στην οικονομία, ιδίως δεδομένου ότι οι εν λόγω πρωτοβουλίες θα συμβάλουν στο να υιοθετήσει ο επιχειρηματικός κόσμος καινοτόμες προσεγγίσεις και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά του. Παράλληλα θα καταστεί δυνατό οι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής να καταλήγουν σε πιο ενημερωμένες επιλογές όσον αφορά τις υφιστάμενες εναλλακτικές δυνατότητες για τις πολιτικές τους παρέχοντας ταυτόχρονα μέσα (δεδομένα, δείκτες), μέτρησης των προόδων. Η αξιολόγηση των επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση καθορίζει εναλλακτικές δυνατότητες και αξιολογεί τις επιπτώσεις, τόσο των προαναφερόμενων δράσεων όσο και των δράσεων που δεν κρίθηκαν ενδεδειγμένες.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τη συντελούμενη πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής αυτής το 2010 και εν συνεχεία ανά πενταετία. Η εν λόγω αναθεώρηση θα τροφοδοτήσει την τελική αξιολόγηση του Έκτου ΠΔΠ.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων (επόμενα ‘η στρατηγική’).

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΒΔ / ΠΒΔ

Τομέας πολιτικής: 07 – Περιβάλλον

Δραστηριότητα: 07 04 – Εφαρμογή της πολιτικής περιβάλλοντος

3. ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. Γραμμές του προϋπολογισμού (επιχειρησιακές γραμμές και συναφείς γραμμές τεχνικής και διοικητικής βοήθειας (πρώην γραμμές Β..Α)) περιλαμβανομένων των ονομασιών τους :

07 01 04 01 – Νομοθεσία, ευαισθητοποίηση και άλλες γενικές δράσεις βάσει των κοινοτικών προγραμμάτων δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος – δαπάνες διοικητικής διαχείρισης.

07 04 02 – Ευαισθητοποίηση και άλλες γενικές δράσεις βάσει των προγραμμάτων δράσεις της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος.

07 02 01 – Συμβολή σε διεθνείς περιβαλλοντικές δραστηριότητες

Από το 2007 οι χρηματοοικονομικές πτυχές σχετικά με τους στόχους “κόμβος πληροφοριών” και “δείκτες” θα περιληφθούν στο πρόγραμμα “LIFE +”. Τα χρηματοοικονομικά θέματα που σχετίζονται με το στόχο “Διεθνής επιτροπή” θα καλυφθούν με τα μέσα εξωτερικής ενίσχυσης βάσει του τομέα 4 του προτεινόμενου χρηματοοικονομικού πλαισίου.

3.2. Διάρκεια της δράσης και της δημοσιονομικής επίπτωσης:

Η στρατηγική καλύπτει περίοδο 25 ετών (2006-2030). Οι άμεσες δράσεις που προβλέπονται στην ανακοίνωση θα αρχίσουν άμεσα την διαδικασία. Το παρόν νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο καλύπτει τα χρηματοοικονομικά θέματα που σχετίζονται με τα αρχικά έξι έτη (2006-2011).

3.3. Δημοσιονομικά χαρακτηριστικά:

Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης		Νέα	Συμμετοχή ΕΖΕΣ	Συμμετοχή υποψηφίων χωρών	Τομέας δημοσιονομικών προοπτικών
07 04 02	ΜΥΠ	ΔΠ ²³	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ 3
07 02 01	ΜΥΠ	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ 4

4. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

Οι ανάγκες ανθρώπινων και διοικητικών πόρων θα καλυφθούν από τις πιστώσεις που θα εκχωρηθούν στις αρμόδιες για τη διαχείριση ΓΔ (ΓΔ Περιβάλλοντος και άλλες) στο πλαίσιο της ετήσιας δημοσιονομικής διαδικασίας.

4.1. Δημοσιονομικοί πόροι

4.1.1. Ανακεφαλαιωτικό των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) και των πιστώσεων πληρωμών (ΠΠ)

σε εκατ. Ευρώ (έως το τρίτο δεκαδικό ψηφίο)

Είδος δαπάνης	Τμήμα αριθ.	Έτος 2006	2007	2008	2009	2010	2011 και εφεξής	Σύνολο
---------------	-------------	-----------	------	------	------	------	-----------------	--------

Επιχειρησιακές δαπάνες²⁴ - 07 04 02

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ)	8.1	α	0.200	0.580	0.980	1.780	1.630	1.600	6.7706
Πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ)		β	0.133	0.427	0.796	1.460	1.573	2.381	6.770

Επιχειρησιακές δαπάνες²⁵ - 07 04 01

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ)	8.1	α	0.240	0.610	0.640	0.750	0.600	0.710	3.550
Πιστώσεις πληρωμών (ΠΠ)		β	0.160	0.455	0.581	0.709	0.635	1.010	3.550

Διοικητικές δαπάνες μη περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς²⁶

Τεχνική & διοικητική βοήθεια (ΜΔΠ)	8.2.4	Γ	0.150	0	0	0	0	0	0.150
------------------------------------	-------	---	-------	---	---	---	---	---	-------

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

²³

Διαχωριζόμενες πιστώσεις

²⁴

Δαπάνες εκτός κεφαλαίου xx 01 του σχετικού Τίτλου xx.

²⁵

Δαπάνες του άρθρου xx 01 04 του Τίτλου xx.

²⁶

Δαπάνες του άρθρου xx 01 04 του Τίτλου xx.

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		α+γ	0.590	1.190	1.620	2.530	2.230	2.310	10.470
Πιστώσεις πληρωμών		β+γ	0.443	0.881	1.377	2.169	2.209	3.391	10.470

Διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς²⁷

Ανθρώπινοι πόροι και συναφείς δαπάνες (ΜΔΠ)	8.2.5	δ	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	4.698
Διοικητικές δαπάνες, εκτός των ανθρωπίνων πόρων και άλλες σχετικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς (ΜΔΠ)	8.2.6	ε	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260

Συνολικές ενδεικτικές δαπάνες της δράσης

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΥ συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ανθρώπινους πόρους		α+γ +δ+ ε	1.375	1.999	2.459	3.371	3.071	3.153	15.428
ΣΥΝΟΛΟ ΠΠ συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ανθρώπινους πόρους		β+γ +δ+ ε	1.228	1.690	2.216	3.010	3.050	4.234	15.428

Λεπτομέρειες σχετικά με τη συγχρηματοδότηση

Εάν η πρόταση προβλέπει χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη ή άλλους οργανισμούς (να διευκρινιστούν), επιβάλλεται να αναφέρεται το επίπεδο της εν λόγω συγχρηματοδότησης στον κάτωθι πίνακα (προσθέτοντας επιπλέον γραμμές εάν προβλέπεται η συμμετοχή πολλών οργανισμών για την παροχή της εν λόγω συγχρηματοδότησης):

σε εκατ. ευρώ (έως το τρίτο δεκαδικό ψηφίο)

Συγχρηματοδοτών οργανισμός		Έτος n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 και εφε- ξής	Σύνολο
.....	στ							
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΥ συμπεριλαμβανομένης της συγχρηματοδότησης	α+γ +δ +ε +στ							

Μια από τις δράσεις που προβλέπεται στο πλαίσιο της παρούσας στρατηγικής (βλ. στο παρόν δημοσιονομικό δελτίο σημείο 3 του τμήματος 5.3) εκτελείται σε

²⁷

Δαπάνες εκτός κεφαλαίου xx 01 εκτός των δαπανών των άρθρων xx 01 04 ή xx 01 05.

συνεργασία με το UNEP και προς τούτο απαιτείται η συγκρότηση γραμματείας. Η εργασία της γραμματείας θα χρηματοδοτείται μέσω “καταπιστευτικού ταμείου” στο οποίο ενδέχεται να επιθυμούν να συνεισφέρουν οι επί μέρους οργανισμούς. Ωστόσο, στο παρόν στάδιο δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί το επίπεδο της συγχρηματοδότησης εκ μέρους των κρατών μελών ή άλλων φορέων.

4.1.2. Συμβατότητα με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

- Η πρόταση είναι συμβατή με τον ισχύοντα / προτεινόμενο δημοσιονομικό προγραμματισμό.
- Η πρόταση απαιτεί τον επαναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα των δημοσιονομικών προοπτικών
- Η πρόταση ενδέχεται να απαιτήσει την εφαρμογή των διατάξεων της Διοργανικής Συμφωνίας²⁸ (σχετικά με το μέσο ευελιξίας ή με την αναθεώρηση των δημοσιονομικών προοπτικών).

4.1.3. Δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα

- Ουδεμία δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα
- Η πρόταση έχει δημοσιονομική επίπτωση και οι συνέπειές της στα έσοδα ως εξής:

Εκατ. Ευρώ (με ένα δεκαδικό ψηφίο)

Γραμμή του προϋπο-λογισμού	Έσοδα	Πριν τη δράση [Έτος n-1]	Κατάσταση μετά τη δράση							
			[Έτος n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ²⁹		
	α) Έσοδα σε απόλυτες τιμές									
	β) Μεταβολή των εσόδων	Δ								

4.2. Ανθρώπινοι πόροι (FTE=ΙΠΑ) (περιλαμβανόμενων των μονίμων υπαλλήλων και του εξωτερικού προσωπικού) - βλέπε λεπτομέρειες στο σημείο 8.2.1.

Ετήσιες απαιτήσεις	Έτος 2005	2006	2007	2008	2009	2010 και επόμενα
Σύνολο των ανθρώπινων πόρων	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25

²⁸ Βλ. σημεία 19 και 24 της Διοργανικής Συμφωνίας.

²⁹ Εφόσον είναι απαραίτητο επιβάλλεται να προστεθούν επιπλέον στήλες παραδείγματος χάρη εάν η διάρκεια της δράσης υπερβαίνει τα 6 έτη

5. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

5.1. Ανάγκες υλοποίησης βραχύ ή μακροπρόθεσμα

Για την αντιμετώπιση των προβληματισμών σχετικά με τη χρήση των φυσικών πόρων (π.χ. πρώτες ύλες και έδαφος), η στρατηγική θα επιδιώξει να διαμορφωθούν δράσεις που θα εντοπίζουν και θα παρακολουθούν τη χρήση των φυσικών πόρων καθόλη τη διάρκεια του χρόνου ζωής – “από την κούνια του μωρού έως το μνήμα” – ενώ θα συμβάλλει και στη διαμόρφωση των δράσεων που είναι απαραίτητες για τη μείωση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων. Κύριος στόχος της στρατηγικής είναι να προσδιοριστούν – κατά την προβλεπόμενη 25ετή περίοδο – οι πλέον σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σχετίζονται με τη χρήση φυσικών πόρων και να δοθεί προτεραιότητα στις λύσεις και τις δράσεις που είναι απαραίτητες για την επέκτασή τους αυξάνοντας τη γνώση τους και παρέχοντας εύκολη πρόσβαση σε αυτές.

5.2. Προστιθέμενη αξία της συμμετοχής της Κοινότητας και συνέπεια της πρότασης προς άλλα χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και πιθανές αντίστοιχες συνέργιες

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η κινητήρια δύναμη για τη χρήση πόρων στην Ευρώπη είναι η οικονομική ανάπτυξη και ότι παράλληλα η οικονομική ανάπτυξη αποτελεί μείζονα πολιτικό στόχο της ΕΕ, ο μοναδικός τρόπος για να επιτευχθεί μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι να αποσυνδεθεί η χρήση τους και οι συνακόλουθες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από το κίνητρό τους: την οικονομική ανάπτυξη και να επιχειρηθεί αυτό σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το εμπόριο των πόρων είναι σημαντικό (και εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΕ) ενώ η χρήση των προϊόντων και υπηρεσιών αποτελούν αντικείμενο επιμερισμένης αρμοδιότητας με αποτέλεσμα να συντρέχουν σαφώς λόγοι και εν προκειμένω για τη συμμετοχή της Κοινότητας.

5.3. Στόχοι, αναμενόμενα αποτελέσματα και σχετικοί δείκτες της πρότασης στο πλαίσιο της ΔΒΔ (διαχείρισης βάσει δραστηριοτήτων)

Στόχος της στρατηγικής είναι να καθοριστεί σειρά δράσεων που, πιο μακροπρόθεσμα και εφόσον αξιοποιηθούν δεόντως, θα επιτρέψουν τον αποσυνδυασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την οικονομική ανάπτυξη.

Για να επιτευχθεί αυτό προβλέπεται σειρά συγκεκριμένων δράσεων:

- 1) Δημιουργία ενός “Κέντρου Δεδομένων” για την εξυπηρέτηση των γνωστικών αναγκών,
- 2) Ανάπτυξη δεικτών σχετικών με τη στρατηγική,
- 3) Συγκρότηση της Διεθνούς Επιτροπής για την Αειφόρο Χρήση των Φυσικών Πόρων.

Περισσότερες πληροφορίες για τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις τους περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση και στην αξιολόγηση του αντικτύπου που επισυνάπτεται σε αυτήν.

5.4. Μέθοδος υλοποίησης (ενδεικτική)

X *Κεντρική διαχείριση*

- Άμεσα από την Επιτροπή
- Έμμεσα με ανάθεση σε:
  - εκτελεστικούς φορείς
  - φορείς που έχουν συγκροτηθεί από τις Κοινότητες σύμφωνα με το άρθρο 185 του δημοσιονομικού κανονισμού
  - εθνικούς δημόσιους οργανισμούς / οργανισμούς με αποστολή ή σε φορείς δημόσιας υπηρεσίας
- Επιμερισμένη ή αποκεντρωμένη διαχείριση**
  - με τα κράτη μέλη
  - με τρίτες χώρες

Από κοινού διαχείριση με διεθνείς οργανισμούς (να διευκρινιστεί)

Παρατηρήσεις: Τα περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στο πλαίσιο της στρατηγικής αυτής εφαρμόζονται άμεσα από την Επιτροπή (ανάλυση μελετών, διοργάνωση συνεδριάσεων, εκτέλεση συμβάσεων εξυπηρέτησης κλπ.).

Ωστόσο μια από τις προβλεπόμενες δράσεις (η Διεθνής Επιτροπή – βλέπε σημείο 3 του παρόντος νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου στον τμήμα 5.3) θα εκτελεστεί σε συνεργασία με το UNEP. Προβλέπεται αρχικά ότι η Επιτροπή θα προσφέρει πιστώσεις στο UNEP για να αρχίσει την γραμματεία της ως άνω Διεθνούς Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώσεις και την εμπειρία του όσον αφορά τη διαχείριση διεθνών γραμματειών κατά το παρελθόν (π.χ. γραμματεία IPCC στη Γενεύη). Σε δεύτερο στάδιο η λειτουργία της γραμματείας ενδέχεται να απαιτήσει τη συγκέντρωση πόρων από χορηγούς με αποτέλεσμα να μην θεωρηθεί ιδιαίτερα πιθανό ή σκόπιμο να προβλέπεται απόδοση του ακριβούς μεριδίου με το οποίο θα συμβάλει κάθε χορηγός σε κάθε είδος δαπάνης.

Μια άλλη από τις προβλεπόμενες δράσεις (το “Κέντρο Δεδομένων” – βλέπε σημείο 1 του τμήματος 5.3 του παρόντος νομοθετικού δημοσιονομικού δικτύου) θα εκτελεστεί σε συνεργασία με τον ΕΟΧ δεδομένων των γνώσεων και της εμπειρίας του όσον αφορά τους φυσικούς πόρους καθώς και τη συγκρότηση δικτύων εμπειρογνομώνων.

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

6.1. Σύστημα παρακολούθησης

Η Επιτροπή προτείνει να επανεξετάζεται η αποτελεσματικότητα της στρατηγικής ανά πενταετία μετά από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης. Προς τούτο η Επιτροπή θα εκπονεί έκθεση η οποία θα δημοσιεύεται και θα υποβάλλεται στα θεσμικά όργανα.

6.2. Αξιολόγηση

6.2.1. Εκ των προτέρων

Η στρατηγική έχει αποτελέσει αντικείμενο μελέτης για την εκτίμηση των επιπτώσεων που θα δημοσιευθεί ταυτόχρονα με την έγκριση της ανακοίνωσης.

6.2.2. Μέτρα που λήφθηκαν μετά από ενδιάμεση / εκ των υστέρων αξιολόγηση (διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες στο παρελθόν)

Η προσέγγιση που βασίζεται στη διαμόρφωση πολιτικών χρησιμοποιώντας θεματικές στρατηγικές αποτελεί καινοτομία του έκτου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον³⁰. Ωστόσο, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη στρατηγική δεν υπερβαίνουν τη συνήθη διοικητική πρακτική (πραγματοποίηση μελετών, διοργάνωση συνεδριάσεων εμπειρογνομόνων, συμβάσεις εξυπηρέτησης για σχετικά μικρά ποσά) για την οποία προβλέπονται κατάλληλες διαδικασίες χρηματοοικονομικής διασφάλισης.

6.2.3. Όροι και συχνότητα των μελλοντικών αξιολογήσεων

Η Επιτροπή προτείνει να επανεξετάζεται η αποτελεσματικότητα της στρατηγικής ανά πενταετία μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα εκπονεί έκθεση η οποία θα δημοσιεύεται και θα υποβάλλεται στα θεσμικά όργανα.

7. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Οι προτεινόμενες δραστηριότητες αφορούν αποκλειστικά και μόνο δαπάνες προσωπικού, συνεδριάσεων εμπειρογνομόνων και συμβάσεων για την εκτέλεση μελετών. Οι τελευταίες διέπονται από τους συνήθεις μηχανισμούς ελέγχου της Επιτροπής και κατά συνέπεια δεν συντρέχουν λόγοι λήψης συμπληρωματικών μέτρων για την καταπολέμηση της δαπάνης.

Αξίζει ιδίως να σημειωθεί ότι οι πιθανοί δικαιούχοι και άλλοι συμβαλλόμενοι πρέπει να ανταποκρίνονται στις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και να παρέχουν αποδείξεις για την οικονομική και νομική τους φερεγγυότητα. Για τις επιδοτήσεις έχουν την υποχρέωση να παρέχουν προσωρινές δηλώσεις εσόδων και δαπανών σχετικά με το έργο ή τη δραστηριότητα για την οποία αιτείται χρηματοδότηση. Οι πληρωμές πραγματοποιούνται βάσει των όρων και των προϋποθέσεων που σχετίζονται με τη συμφωνία επιδότησης ή των δηλώσεων εσόδων και δαπανών που έχουν επικυρωθεί δεόντως από το δικαιούχο και υποστεί έλεγχο από την αντίστοιχη υπηρεσία της Επιτροπής. Είναι επίσης δυνατόν να πραγματοποιούνται επιτόπιοι έλεγχοι και οι δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση να διατηρούν όλες τις λεπτομέρειες και τα γραπτά τεκμήρια για περίοδο πέντε ετών μετά από την ολοκλήρωση του έργου.

³⁰ Απόφαση αριθ. 1600/2002/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2002, για τη θέσπιση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (ΕΕ αριθ. L 242, 10.9.2002, σ. 1).

8. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΡΩΝ

8.1. Στόχοι της πρότασης από πλευράς δημοσιονομικού κόστους

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. ευρώ (έως 3 δεκαδικά ψηφία)

(Ονομασίες στόχων, δράσεων και υλοποιήσεων)	Είδος υλοποίησης	Μέσο κόστος	Έτος 2006		Έτος 2007		Έτος 2008		Έτος 2009		Έτος 2010		Έτος η 2011 και επόμενα		ΣΥΝΟΛΟ	
			Αριθ. υλοποιήσεων	Συν. κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συν. κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συν. κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συν. κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συν. κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συν. κόστος	Αριθ. υλοποιήσεων	Συν. κόστος
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ³¹																
Κέντρο δεδομένων																
- Διαβ. εμπειρογν.	Εκθέσεις	0.040	5	0.200	10	0.400	20	0.800	40	1.600	40	1.600	40	1.600	155	6.200
Δείκτες																
- Διαβ. εμπειρογν.	Εκθέσεις	0.030			1	0.030	1	0.030	1	0.030	1	0.030			4	0.120
- Δεικ. χρ. γης	Εκθέσεις	0.150			1	0.150	1	0.150	1	0.150					3	0.450
Διεθνής επιτροπή	Λειτουργία της γραμματείας της ΔΕ	0.592	1	0.240	1	0.610	1	0.640	1	0.750	1	0.600	1	0.710	1	3.550
ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ			0.440			1.190		1.620		2.530		2.230		2.310		10.320

³¹ Όπως περιγράφεται στο τμήμα 5.3

8.2. Διοικητικές δαπάνες

8.2.1. Αριθμός και είδος των ανθρώπινων πόρων

Κατηγορία θέσεων απασχόλησης		Προσωπικό προς τοποθέτηση στη διαχείριση της δράσης από τους διαθέσιμους και / ή συμπληρωματικούς ανθρώπινους πόρους (αριθμός θέσεων ανά /FTE)					
		Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011
Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι ³² (XX 01 01)	A*/AD	5.25	5.25	5.25	5.25	5.25	5.25
	B*, C*/AST	2	2	2	2	2	2
Προσωπικό που χρηματοδοτείται ³³ μέσω του άρθρ. XX 01 02							
Άλλο προσωπικό ³⁴ χρηματοδοτείται μέσω του άρθρου XX 01 04/05							
ΣΥΝΟΛΟ		7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25

Στον παρόντα πίνακα περιλαμβάνονται οι ανθρώπινοι πόροι που είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή της στρατηγικής στις επιμέρους υπηρεσίες της Επιτροπής (π.χ. ΓΔ ENV(ΓΔ περιβάλλοντος), JRC, Eurostat (Στατιστική Υπηρεσία)³⁵.

8.2.2. Περιγραφή των καθηκόντων που απορρέουν από τη δράση

Τα προς εκτέλεση καθήκοντα καλύπτονται από τη συνήθη διοικητική πρακτική και περιλαμβάνουν την εκτέλεση μελετών, την οργάνωση μελετών εμπειρογνομόνων, τη διαχείριση των συμβάσεων υπηρεσιών κλπ.

8.2.3. Πηγές ανθρώπινων πόρων (κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης)

- Θέσεις που έχουν διατεθεί για τη διαχείριση του προγράμματος και πρέπει να αντικατασταθούν ή να παραταθούν
- Θέσεις που έχουν διατεθεί εκ των προτέρων στο πλαίσιο της διαδικασίας ΕΣΠ/ΠΣΠ (Ετήσιας Στρατηγικής Πολιτικής / Προσχεδίου του Προϋπολογισμού) για το έτος n
- Θέσεις που θα διατεθούν στο πλαίσιο της επόμενης διαδικασίας ΕΣΠ/ΠΣΠ

³² Των οποίων το κόστος ΔΕΝ καλύπτεται από το ποσό αναφοράς.

³³ Των οποίων το κόστος ΔΕΝ καλύπτεται από το ποσό αναφοράς.

³⁴ Των οποίων το κόστος περιλαμβάνεται από το ποσό αναφοράς.

³⁵ Η ποσόστωση της DG ENV είναι 2,25 για τους A*/AD και 1 για τους B*/AST.

- Θέσεις προς αναδιάταξη με τη χρήση υφιστάμενων πόρων στη σχετική υπηρεσία (εσωτερική αναδιάταξη)
- Απαιτούμενες θέσεις για το έτος η μολονότι δεν προβλέπονται από τη διαδικασία ΕΣΠ/ΠΣΠ για το εν λόγω οικονομικό έτος

8.2.4. Άλλες διοικητικές δαπάνες που περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς (XX 01 04/05 – Δαπάνες διοικητικής διαχείρισης)

εκατ. ευρώ (έως 3 δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή του προϋπολογισμού (αριθμός και ονομασία)	Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011 και επόμενα	ΣΥΝΟΛΟ
1 Τεχνική και διοικητική συνδρομή (περιλαμβανόμενων των δαπανών σχετικών προσωπικού)							
Εκτελεστικοί οργανισμοί ³⁶							
Άλλη τεχνική και διοικητική βοήθεια							
- εσωτερική (<i>intra muros</i>)							
- εξωτερική (<i>extra muros</i>)	0.150						0.150
Σύνολο τεχνικής και διοικητικής βοήθειας	0.150						0.150

8.2.5. Δημοσιονομικές δαπάνες για ανθρώπινους πόρους και συναφείς δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς

εκατ. ευρώ (έως 3 δεκαδικά ψηφία)

Κατηγορία ανθρωπίνων πόρων	Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011 και επόμενα
Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι (XX 01 01)	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783
Προσωπικό που χρηματοδοτείται από το άρθρο XX 01 02 (επικουρικοί υπάλληλοι, END=AEE, συμβασιούχοι υπάλληλοι, κλπ.) (να αναφερθεί η γραμμή του προϋπολογισμού)						

³⁶ Να γίνει παραπομπή στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που αφορά ειδικά τον (τους) εν λόγω εκτελεστικό οργανισμό (-ούς) οργανισμό (-ούς).

Συνολικές δαπάνες για ανθρώπινους πόρους και συναφείς δαπάνες (ΜΗ περιλαμβανόμενες στο ποσό αναφοράς)	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783
---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Υπολογισμός– *Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι*

Για κάθε FTE 108.000 € ετησίως.

Υπολογισμός - *Προσωπικό που χρηματοδοτείται βάσει του άρθρου XX 01 02*

8.2.6 Άλλες διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς

εκατ. ευρώ (έως 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2006	Έτος 2007	Έτος 2008	Έτος 2009	Έτος 2010	Έτος 2011 και επόμενα	ΣΥΝΟΛΟ
XX 01 02 11 01 – Αποστολές	0.002	0.006	0.006	0.008	0.008	0.010	0.040
XX 01 02 11 02 – Συνεδριάσεις & Διασκέψεις		0.020	0.050	0.050	0.050	0.050	0.220
XX 01 02 11 03 – Επιτροπές ³⁷							
XX 01 02 11 04 – Μελέτες και παροχή συμβουλών							
XX 01 02 11 05 – Συστήματα πληροφοριών							
2 Σύνολο άλλων δαπανών διαχείρισης (XX 01 02 11)	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260
3 Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα (να προσδιοριστούν και να αναφερθεί σχετική γραμμή του προϋπολογισμού)							
Σύνολο διοικητικών δαπανών εκτός των οφειλομένων στους ανθρώπινους πόρους και τις συναφείς δαπάνες (που ΔΕΝ περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς)	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260

Υπολογισμός - *Άλλες διοικητικές δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στο ποσό αναφοράς*

Υποτίθεται ότι η μέση αποστολή θα κοστίζει 1.000 €.

³⁷ Να διευκρινιστεί το είδος της επιτροπής και η ομάδα στην οποία ανήκει.